

Љубомир ЦУЦУЛОВСКИ

"Sine ira et studio"

*"Bez omraza i
pri st rasnost"*

Како ситуацијата на Косово сè повеќе и повеќе се комплицира, така голобрадестата македонска политика тврди дека косовскиот проблем на никаков начин не ја тангира Република Македонија и дека е подготвена да го прифати секое решение кое ќе биде понудено од "меѓународната заедница".

Во овој само навидум мудар став се кријат безброј опасности за македонската држава. Прво, недозволиво е една држава - Македонија сепак е држава - да има само едно решение за толку значаен проблем каков што е проблемот со решавањето на косовскиот статус, а со него и статусот на Србија, чие значење на Балканот не смее ниту во еден момент да се изуми. Ваквото однесување не само што говори за немање сопствен став за виталните геополитички односи, туку и за елементарна неможност да се антиципираат можните ситуации во регионот. Својот успех Република Словенија не го должи на негувањето политика каква што безусловно прифаќа Република Македонија, туку напротив, негувајќи и градејќи сосема поинаков однос како кон "меѓународната заедница",

КОСОВО И МАКЕД НА ЕДНА

така и кон антиципирањето на идните настани, особено на идните настани во тогашна СФРЈ. Она што на многумина им изгледаше како словенечки шовинизам, во основа беше само грижа за сопствените национални интереси. Словенците не размислуваа за проблемот што по евентуалното распаѓање на СФРЈ затоа што го посакуваа, туку затоа што сакаа да бидат подготвени за секоја можна ситуација. Поинаку кажано, тие имаа чувство за својата национална и државна стратегија. Затоа и ја создадоа. Во тоа е и објасну-

БиХ, за која не може да се каже дали постои како државна заедница или не. Според тоа, каква е гаранцијата кога "меѓународната заедница" тврди дека го гарантира државниот интегритет на Република Македонија? Или можеби така е според Уставот? Но, како беше според

КАКО ДА МУ СЕ ВЕРУВА НА ЧОВЕК КОЈ ЦИНИЧНО ТВРДЕШЕ ДЕКА РАЧНАТА БОМБА, ФРЛЕНА ВРЗ ПОЛИЦИСКИОТ ПУНКТ ВО ТЕТОВО (2001), БИЛА ОБИЧЕН МОБИЛЕН ТЕЛЕФОН? ИЛИ КАКО МОЖЕ ДА ИМ СЕ ВЕРУВА НА ОНИЕ КОИ ЛАДНО ГИ ПРЕМОЛЧЕА ЕДНОНАЦИОНАЛНИТЕ "ТРУЕЊА" НА МЛАДИТЕ АЛБАНЦИ? КАКО МОЖЕ ДА ИМ СЕ ВЕРУВА НА ТАКВИ ГЛУМЦИ И НА ТАКВИ БЕСКРУПУЛОЗНИ ПЕРСОНИ, КОИ СЕ ГОРДЕАТ СО ОНА ШТО БИ БИЛО СРАМНО ЗА СЕКОЈА НАЦИЈА?

вањето зошто толку лесно се снајдоа во ситуацијата по распаѓањето на СФРЈ.

За разлика од Словенија, Македонија не развива ниту дневна политика за својот иден развој. Дури повеќе, Македонија нема никаква политика, освен ако за политика не се смета уставот да се нема никаква политика и никаков став во однос на сопствената иднина. Во оваа смисла, Македонија е под секое ниво, бидејќи дури и животинчето лесно не ѝ се препушта на судбината, туку се труди, колку што може, да ја креира својата иднина. За разлика од животинчето, македонските голобради политичари, вклучувајќи го во нив и наводниот "стар лисец", тоа не го прават, туку безглаво го повторуваат она што од надвор им се дошепнува, вообразувајќи си дека на нивна страна стојат САД и ЕУ, вклучувајќи го и НАТО.

Оваа инфантилна вера, како и секоја инфантилност, не се базира врз никакви факти, бидејќи инфатилноста и не знае за факти. Фактите, пак, говорат нешто друго од она во кое веруваат македонските политичари. Еден од тие факти е следниов: она што го тврди "меѓународната заедница" секогаш е различно од она што го мисли.

Досегашното искуство ја потврдува претходната теза. Сè до 1990 година се тврдеше дека неменливоста на границите е траен принцип врз кој се гради Европа. Меѓутоа, во практиката се случи нешто сосема друго. Се распаднаа, и натаму се распаѓаат, многу државни заедници за кои се сметаше дека се трајни. Кога велам дека сè уште се распаѓаат мислам на примерот со СРЈ, односно со Сојузот меѓу Србија и Црна Гора, како и на

Уставот на СФРЈ, на Чехословачка или на СССР? Сепак, овие земји веќе не постојат, се распаднаа речиси преку ноќ. Затоа гаранциите на "меѓународната заедница" дека отцепувањето на Косово нема да се рефлектира врз интегритетот на Македонија мора да се земат со неопходна резерва. На овој план не помага ниту Рамковниот договор, во кој се гарантира унитарноста на Републиката, бидејќи токму во моментот на потпишувањето еден од неговите потписници, Арбен Чаџери, ладно порача дека тој е само паушално, што значи само привремено решение за статусот на албанското малцинство во Македонија. Можеби нејзиниот интегритет го гарантира сегашниот лидер на ДПА, Мендух Тачи? Прво, не смее да се дозволи интегритетот на една држава да го гарантира одредена личност или партија, макар таа партија била ДПА, туку него го гарантира државата со нејзините институции, особено со армијата и со полицијата. Понатаму, како да му се верува на човек кој цинично тврдеше дека рачната бомба, фрлена врз полицискиот пункт во Тетово (2001), била обичен мобилен телефон? Или, како може да им се верува на оние кои ладно ги премолчале едностраните "труења" на младите Албанци? Како може да им се верува на такви глумци и на такви бескрупулозни персони, кои се гордеат со она што би било срамно за секоја нација? Од овој срам не се огради ниту еден албански интелектуалец.

Покрај овие моменти мора да се земе предвид и следниот елемент. Оној момент кога Македонија ќе ја признае новонастанатата држава Косово, која била

ОНИЈА - МАЛА ХРОНИКА

ГОЛЕМА ГЛУПОСТ

израз, како што се тврди, на волјата на тамошното локално албанско мнозинство, може лесно да се случи новата држава Косово да ја признае новата држава Илирида која, исто така, би била израз на волјата на локалното албанско население во Македонија. Патем, не смее да се изуми дека беше организиран успешен референдум за Илирида во истиот период кога Албанците во Македонија го бојкотираа референдумот за независна и самостојна Македонија.

По евентуалното формирање на три албански држави (Република Албанија, Р Косово и Р Илирида), може многу лесно да се постави барањето за нивно обединување, онака како што беше поставено барањето за обединување на двете Германи, бидејќи е неприродно да постојат две држави на еден ист народ. Или, што е исто, еден народ да живее во две држави. Во таква ситуација може да се актуелизира и тезата за бугар-

скиот карактер на Македонците. Имено, според неа, Бугарите и Македонците се ист народ кој живее во две различни држави. Според тоа, следејќи ја претходната логика, логично би било овие две држави на еден ист народ да се соединат во една држава. На тој начин, цинично говорејќи, донекаде би се поправила историската неправда за поделбата на Македонија. Во случајов, би се споиле барем Вардарскиот и Пиринскиот дел од Македонија. Потоа, би се преминало на наредната фаза: припојување на Егејскиот дел т.е. негово издвојување од Грција.

Изгледа фантастично? Можеби. Па, толку работи изгледаа фантастични, но се случија! Дали некој си го поставил прашањето зошто наеднаш кај одредени политички кругови се појави грижата за македонското малцинство во Грција - поддршката на "Виножито", на пример, кога истите кругови секојдневно ја дестабилизираат матичната држава на Ма-

кедонците, Република Македонија? Не може ли тоа да биде чекор кон дестабилизација и на Грција, а со неа и на регионот? Како поткрепа на оваа теза може да се земе, барем засега, срамежливото спомнување на Чемерија. На тој начин Грција повеќекратно би се дестабилизирала: преку турското прашање (Тракија), македонското прашање (Егејска Македонија) и албанското прашање (Чемерија). Се разбира, може да се постави и прашањето: која би била целта да се дестабилизира земја, која е членка на ЕУ? Одговорот би бил: дестабилизација на Европската унија, бидејќи очигледно е дека некому ЕУ му пречи и затоа мора постепено да ја дестабилизира. Како поинаку да се објасни непромисленото зачленување на Кипар, кој и етнички, и политички, и економски е поделен и кој само формално постои како држава, освен како уфрлување Тројански коњ во Унијата? Или како да се објасни збунувачкото зачленување на Романија и на Бугарија, кои можат да бидат само економски и социјален балласт на Унијата и кои, патем, и сами не се многу воодушевени од влегувањето во Унијата? Во Бугарија, на пример, голем дел од населението беше против влезот во ЕУ, бидејќи луѓето беа свесни дека со тоа ќе се зголеμουваат и животните трошоци, а и дека платите не ќе можат да го следат темпото на нивното покачување. Сепак, Бугарија влезе. Влезе, бидејќи како држава излегува на Црно Море, кое со сега "случајно" се граничи со Руската федерација. На тој начин некој, преку проширувањето на ЕУ, се приближува до својот традиционален ривал. Во исто време, тој некој со тој потег ја конфронтира Европа со Русија. Ефектот до некаде е постигнат: Путин сериозно предупреди дека руските ракети повторно ќе бидат свртени кон цели во Европа. Целта станува јасна: наместо Европа да размислува како да се поврзе со Русија, почнува да размислува како да се одбрани од неа. Наместо економски и културно да се развива, таа е принудена воено да размислува и да се милитаризира. Дека мора да се развива во оваа насока ѝ беше кажано веднаш по војната над СРЈ. Тогаш САД надмено ѝ порачаа дека ќе мора воено да се развива, бидејќи во воените дејства се покажа воено инфериорна во однос на нив. Наместо културализација на Европа ѝ се наметнува милитаризација.

Во вака сериозна ситуација, во која од корен можат да се изменат односите во Европа, меѓутоа и во светот воопшто, македонските новоиспирани политичари мономанично повторуваат дека судбината на Косово воопшто не ги тангира. Можеби нив навистина непосредно не ги тангира, но го тангира цел свет. Според тоа, ја тангира и Македонија, бидејќи Македонија не се наоѓа надвор од светот. Оттука, нејзините политичари не смеат да се однесуваат како хипнотизирани пред она што надоаѓа.

**СÈ ДО 1990 ГОДИНА
СЕ ТВРДЕШЕ ДЕКА
НЕМЕНЛИВОСТА НА
ГРАНИЦИТЕ Е ТРАЕН
ПРИНЦИП ВРЗ КОЈ СЕ
ГРАДИ ЕВРОПА.
МЕЃУТОА, ВО
ПРАКТИКАТА СЕ
СЛУЧИ НЕШТО
СОСЕМА ДРУГО. СЕ
РАСПАДНАА, И НА-
ТАМУ СЕ РАСПАЃААТ,
МНОГУ ДРЖАВНИ
ЗАЕДНИЦИ ЗА КОИ СЕ
СМЕТАШЕ ДЕКА СЕ
ТРАЈНИ.**

